

รายงานการประชุม
คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
วาระพิเศษ ครั้งที่ 1/2564
วันศุกร์ที่ 27 สิงหาคม 2564 เวลา 13.30 – 18.45 น.
ผ่านระบบการประชุมออนไลน์

ที่ปรึกษาและกรรมการผู้มาประชุม

1. ผศ.ดร.วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์		ที่ปรึกษา
2. นายวินัส แต่ไพสิฐพงษ์		ที่ปรึกษา
3. ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ		ประธานกรรมการ
4. ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
5. นายสุรียนต์ ธัญกิจจานุกิจ	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
6. นางอมรรัตน์ ภูมิวิสนะ	ผู้อำนวยการกองจัดทำงบประมาณด้านสังคม 2
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
7. นางภัทรพร วรทรัพย์	รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง
แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ
8. ดร.ณรงค์ ศิริเลิศวรกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งชาติ	กรรมการ
9. ศ.ดร.ชูกิจ ลิมปิจำนงค์	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
10. รศ.ดร.ดวงพร ภู่มะกา	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์	กรรมการ
11. ศ.ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
12. ศ.ดร.ณัชชา พันธุ์เจริญ		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
13. ศ.ดร.พีระพงศ์ ทิฆมสกุล		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
14. รศ.ดร.รัฐชาติ มงคลนาวิน		กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
15. รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการและเลขานุการ

ที่ปรึกษาและกรรมการผู้ลาประชุม

ดร.พสุ โลหารชุน	ที่ปรึกษา	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้บริหารและพนักงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

1. รศ.ดร.อภิศักดิ์ อีระวิสิทธิ์ รองผู้อำนวยการ สกสว.
2. รศ.ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ รองผู้อำนวยการ สกสว.
3. รศ.ดร.ชนาธิป พาริโน รองผู้อำนวยการ สกสว.
4. ผศ.เชิญโชค ศรีขวัญ รองผู้อำนวยการ สกสว.
5. รศ.ดร.นพพร ลีปรีขานนท์ ที่ปรึกษาผู้อำนวยการ สกสว.
6. ศ.ดร.ไพศาล กิตติศุภกร ผู้เชี่ยวชาญอาวุโส
7. รศ.ดร.สุปราณี ขวัญบุญจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
8. ผศ.สุภาวดี โพธิยะราช ผู้เชี่ยวชาญระดับสูง
9. ดร.เอก จินดาพล ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน.
ด้านความสามารถในการแข่งขัน
10. รศ.ดร.สุดสวาสดี้ ดวงศรีไสย์ รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบ ววน.
11. รศ.ดร.คมสัน สุริยะ รองผู้อำนวยการสำนักกลยุทธ์แผนและงบประมาณ
ด้านการวิเคราะห์แผนและงบประมาณ
12. ผศ.ดร.แพร ศิริศักดิ์ดำเกิง รองผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน.
ด้านสังคม สิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่และความเหลื่อมล้ำ
13. รศ.ดร.คมกฤต เล็กสกุล รักษาการ ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน.
ด้านกำลังคนและสถาบันความรู้
14. ผศ.ดร.ประพัฒน์ชนม์ จริยะพันธ์ รักษาการ ผู้อำนวยการสำนักติดตามและประเมินผล
15. ดร.ณิรวัฒน์ ธรรมจักร รักษาการ ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
16. ดร.ฉัตรฉวี คงดี ผู้ช่วยผู้อำนวยการ สำนักกลยุทธ์และพัฒนากองทุน
17. นางสาวขวัญฤดา จันทร์ทรงกลด รักษาการ รองผู้อำนวยการหน่วยข้อมูลและสำนักงานผู้อำนวยการ
ด้านยุทธศาสตร์การสื่อสาร
18. นางพิชชา ขจรเกียรติสกุล รักษาการ รองผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน
19. นางสุรีรัตน์ ชะนะมา รักษาการ รองผู้อำนวยการหน่วยข้อมูลและสำนักงานผู้อำนวยการ
ด้านยุทธศาสตร์ข้อมูล
20. นางพรพิมล กิตติมศักดิ์ รักษาการ รองผู้อำนวยการสำนักบริหารงบประมาณ ววน.
21. นางสาวสุจารี สอนง่าย รักษาการ รองผู้อำนวยการสำนักกลยุทธ์แผนและงบประมาณ
ด้านงบประมาณ ววน.
22. นางชลนภา ชื่นชมรัตน์ รักษาการ รองผู้อำนวยการสำนักกลยุทธ์แผนและงบประมาณ
ด้านแผน ววน.
23. นางสาวเกศกมล ไทยทอง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักบริหารและพัฒนาองค์กร
24. นางสาวพิมพ์ปวีณ สาพิมพ์ พนักงาน สกสว. หัวหน้างานบัญชี
25. นางสาววิภาวี มะมา พนักงาน สกสว. หัวหน้างานการเงิน
26. นางสุพิชชา สถิตย์พนาพร พนักงาน สกสว.
27. นางวรวรรณินี เต็งสุวรรณ พนักงาน สกสว.

28. นางสาวแสงเพชร อีสระพานิชกิจ	พนักงาน สกสว.
29. นางสาวฐิติมา พิกุลทอง	พนักงาน สกสว.
30. นางสาวแพพมาลา อุทะนุต	พนักงาน สกสว.
31. นางสาวสิริภัทร พูลสุข	พนักงาน สกสว.
32. นางสาวรัตติกาล งามเจริญ	พนักงาน สกสว.
33. นางสาวรพีพร สิทธิ	พนักงาน สกสว.
34. นางสาวนภัสนันน์ กล้าวิทย์การ	พนักงาน สกสว.
35. นางสาวณภากาศ จันทร์อุดม	พนักงาน สกสว.
36. นายปกรัฐ กนธนาพร	พนักงาน สกสว.
37. นายธนีสร เกษมสันต์ ณ อยุธยา	พนักงาน สกสว.
38. นางสาวกิตติกานต์ กุแก้ว	พนักงาน สกสว.
39. นางชญาดา วงศ์วานารักษ์	พนักงาน สกสว.
40. นางฐิติมา ฉวีนวน	พนักงาน สกสว.
41. นางสาวธัญญา อ่อนระยิบ	พนักงาน สกสว.
42. นางสาวรังสิวรรณ เพชรอินทร์	พนักงาน สกสว.
43. นางสาววรรณสม สีสังข์	พนักงาน สกสว.
44. นางสาวอพัศศิ นวะสิทธิ์	พนักงาน สกสว.
45. นางสาวเพ็ญศิริ รัตนสุภา	พนักงาน สกสว.
46. นางสาวปรานวดี แก้วเมือง	พนักงาน สกสว.
47. นางสาวรามนรี แกมกิจ	พนักงาน สกสว.
48. นางสาวภัศสิริ โคมกระจ่าง	พนักงาน สกสว.
49. นางสาวศศิลักษณ์ ปรารค์ชัยกุล	พนักงาน สกสว.
50. นางสาวสิริวรรณ แสงนาค	พนักงาน สกสว.
51. นางอภิรดี ยิ้มละมัย	รองผู้อำนวยการสำนักบริหารและพัฒนาองค์กร
ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ
52. นางสาววิศรา ชื่นอารมย์	พนักงาน สกสว. ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ
53. นางสาวสุพัตรา เรืองรุก	พนักงาน สกสว. ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นๆ

1. นางสาวดารินทร์ เจียมประดิษฐ์กุล สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
2. นายอชิป ฉายากุล สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เริ่มประชุม เวลา 13.30 น.

ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กล่าวเปิดการประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องสืบเนื่อง

ระเบียบวาระที่ 3.1 (ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการเร่งรัด และติดตามให้มีการชดใช้ทุนคืนตามสัญญาสำหรับโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับโอนมาจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ.

รศ.ดร.อภิศักดิ์ อธิระวิสิษฐ์ รองผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) มีโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องที่รับมาโดยผลของมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติสภานโยบายฯ โดยแบ่งเป็นโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง จำนวนประมาณ 356 โครงการ (ข้อมูล ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2564) ที่เข้าข่ายเป็นโครงการที่ผิดสัญญาชำระเงินและต้องดำเนินการเรียกร้องให้ชดใช้ทุนคืน นอกจากนี้ ยังมีโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในระหว่างดำเนินการโครงการที่ สกสว. มอบหมายให้สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) บริหารจัดการอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งในอนาคตอาจมีความจำเป็นต้องดำเนินการเรียกร้องให้ชดใช้ทุนคืน ดังนั้น เพื่อให้มีมาตรการเพื่อดำเนินการเรียกร้องให้ชดใช้ทุนคืนตามสัญญามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล จึงควรกำหนด “หลักเกณฑ์การชดใช้ทุนคืนตามสัญญาสำหรับโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง” ต่อไป ทั้งนี้ สกสว. ได้นำเสนอมาตรการเพื่อดำเนินการเรียกร้องให้ชดใช้ทุนคืนตามสัญญา ต่อ กสว. เมื่อคราวการประชุม ครั้งที่ 4/2564 เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2564 โดยที่ประชุมมีข้อเสนอแนะให้ สกสว. ดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับอายุความ รายละเอียดของสัญญาชำระเงิน ความเหมาะสมในการปฏิบัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องนำเสนอต่อคณะกรรมการด้านกฎหมาย เพื่อให้คณะกรรมการด้านกฎหมายพิจารณาความเป็นไปได้และให้ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย ได้พิจารณาและแก้ไขปรับปรุง โดยจัดทำเป็น “(ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการเร่งรัดและติดตามให้มีการชดใช้ทุนคืนตามสัญญาสำหรับโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับโอนมาจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ...” ในการประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมาย ครั้งที่ 3/2564 ถึง ครั้งที่ 6/2564 เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติ ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การดำเนินการต่าง ๆ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิตามสัญญาเดิมของ สกสว. ตลอดจนไม่กระทบต่อสิทธิในการดำเนินคดี คณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย ในการประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมาย ครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2564 จึงมีมติให้นำเสนอ “(ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการเร่งรัดและติดตามให้มีการชดใช้ทุนคืนตามสัญญาสำหรับโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับโอนมาจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ...” ซึ่งมีสาระสำคัญจำนวน 18 ข้อ โดยมีรายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุม

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรแก้ไขข้อความข้อ 10 (1) ดังนี้ “การสอบผ่านการเรียนการสอนรายวิชา (Coursework) ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด ไม่ว่าจะรายวิชานั้นจะคิดหน่วยกิตหรือไม่ หรือกรณีที่หลักสูตรไม่มีการเรียนการสอนรายวิชา (Coursework) ให้คิดเป็นสัดส่วนของผลงานเป็นร้อยละสิบ”

2. ควรแก้ไขข้อความข้อ 14 เป็น “ในกรณีที่มีการดำเนินคดีหรือจัดทำสัญญารับประกันสภาพความรับผิดชอบแล้ว ให้ สกสว. หรือ วช. ดำเนินการปิดโครงการและส่งชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาหรือนักศึกษาผู้ได้รับทุนชั้นบัญชีผู้ค้างส่งผลงานตามที่ สกสว. ได้กำหนดไว้”

3. มีประเด็นข้อหาหรือว่า ควรระบุคำจำกัดความของคำว่า “คู่สัญญา” ไว้ด้วยหรือไม่ เนื่องจากสัญญา ระบุทุนวิจัยมีการกำหนดผู้รับทุน และผู้ให้ทุนหลายรูปแบบ โดย ศ.ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณ กล่าวว่า คำว่า “คู่สัญญา” ครอบคลุมถึงผู้ให้ทุน ผู้รับทุน อาจารย์ที่ปรึกษา และนักศึกษา เนื่องจากคู่สัญญาในสัญญาให้ทุนของ สกสว. เดิม เป็นคู่สัญญา 4 ฝ่าย โดยมีความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมายว่า ต่อไปควรกำหนดคู่สัญญา 2 ฝ่าย ระหว่างผู้ให้ทุน และ ผู้รับทุนหรือหมายถึงมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นนิติบุคคล โดยหากมหาวิทยาลัยจะดำเนินการทำสัญญากับอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต่อ ควรให้เป็นการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินการ และการประสานงานกับคู่สัญญา

4. กรณีที่ สกสว. หรือ วช. เป็นผู้ให้ทุนฝ่ายเดียว เมื่อได้รับเงินคืนตามระเบียบนี้ และกรณีเงินคงเหลือของโครงการวิจัย ให้ดำเนินการคืนเงินดังกล่าวเข้าสภทบกองทุน ควรใช้เป็นมติ สกสว. แทนการปรับเปลี่ยนข้อความไว้ในระเบียบฉบับนี้

5. ในกรณีที่สัญญาได้รับทุนบางฉบับได้ระบุข้อความว่า หากนักศึกษามีผลงานไม่เป็นไปตามสัญญา ระบุทุนจะไม่สามารถรับปริญญาของมหาวิทยาลัยได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการอนุมัติปริญญาเป็นอำนาจของมหาวิทยาลัย การกำหนดข้อความในระเบียบที่ขัดกับข้อกำหนดไม่สามารถกระทำได้ โดย สกสว. และ วช. อาจพิจารณาบริหารจัดการให้ดำเนินการสอดคล้องกับสัญญาได้รับทุน และระเบียบฉบับนี้ เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว สกสว. และ วช. สามารถแจ้งการสิ้นสุดสัญญาต่อมหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

6. ในอนาคตการจัดทำสัญญาได้รับทุนวิจัยควรระบุเงื่อนไขของผลงานโครงการวิจัยที่ใช้ในการสิ้นสุดสัญญา ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย โดยการอนุมัติปริญญาควรเป็นอำนาจของมหาวิทยาลัยซึ่งไม่ควรนำมากำหนดเป็นเงื่อนไขในสัญญาได้รับทุน

7. มีข้อสังเกตว่า การคำนวณสัดส่วนของผลงานตามสัญญาอุดหนุนการวิจัยตามที่ระบุในข้อ 10 ควรคำนวณตามรูปแบบของกระบวนการเรียนการสอนตามที่นำเสนอ ซึ่งสามารถพิจารณาได้ชัดเจนกว่าการคำนวณผลงานตามที่ระบุไว้ในแผนการดำเนินงานของโครงการวิจัยที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการหรือสัญญาได้รับทุน

8. สกสว. ควรพิจารณาดำเนินการสำหรับโครงการวิจัยที่ผิดสัญญาเหลือเวลาน้อยกว่าหกเดือนก่อนขาดอายุความหรือสิ้นสุดระยะเวลาฟ้องคดี ตามข้อ 6 และ 7 ของร่างระเบียบฉบับนี้ต่อไป

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบ “(ร่าง) ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ว่าด้วยการเร่งรัดและติดตามให้มีการขอใช้ทุนคืนตามสัญญาสำหรับโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องซึ่งได้รับโอนมาจากกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ...” ที่ได้แก้ไขตามความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และขอให้ สกสว. ดำเนินการเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ต่อไป

2. ในกรณีที่ “สกว. หรือ วช. เป็นผู้ให้ทุนฝ่ายเดียว และ สกว. หรือ วช. ได้รับเงินคืนตามระเบียบนี้” และ/หรือ กรณีที่ “เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาผู้ได้รับทุนคืนเงินคงเหลือแก่ สกว. หรือ วช.” ขอให้ สกว. และ วช. ดำเนินการคืนเงินดังกล่าวเข้าสมทบกองทุนส่งเสริม ววน. ต่อไป

3. ในกรณีที่โครงการวิจัยที่ผิดสัญญาได้ดำเนินการตามระเบียบฉบับนี้เรียบร้อยแล้ว สกว. และ วช. สามารถแจ้งการสิ้นสุดสัญญาต่อมหาวิทยาลัยเพื่อให้ดำเนินการส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 4.1 กรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของกองทุนส่งเสริม ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกว. นำเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.) มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) และ กสว. เสนอแนะกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ของประเทศ ต่อสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี เป็นลำดับต่อไป สกว. ได้นำเสนอกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ต่อคณะอนุกรรมการจัดทำแผนด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดกรอบวงเงินงบประมาณ เพื่อขอรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2564 และวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2564 โดยคณะอนุกรรมการฯ มีมติรับทราบกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของกองทุนส่งเสริม ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และมีความเห็นให้จัดทำข้อเสนอกรอบวงเงินงบประมาณรูปแบบใหม่เป็นเชิงยุทธศาสตร์ บนฐานมูลค่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการลงทุนด้าน ววน. (Impact-Based Budgeting)

สกว. จึงขอเสนอกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของกองทุนส่งเสริม ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 รูปแบบใหม่เป็นเชิงยุทธศาสตร์ บนฐานมูลค่าผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดจากการลงทุนด้าน ววน. (Impact-Based Budgeting) ตามแนวทางที่ได้รับคำแนะนำจากคณะอนุกรรมการจัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ฯ โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเพื่อการหลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลางโดยศึกษาความเป็นไปได้และข้อจำกัดจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ผ่านมาของประเทศไทย กลุ่มประเทศรายได้ปานกลาง และภาพรวมของทั้งโลก

2. คาดการณ์จำนวนเงินลงทุนด้าน R&D ของทั้งประเทศ ที่จำเป็นสำหรับการส่งผลกระทบต่อประเทศไทย มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเพื่อการหลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลางตามเป้าหมายที่กำหนด

3. คาดการณ์ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในภาคเศรษฐกิจรายสาขา ซึ่งเป็นผลจากการลงทุนด้าน R&D ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2570

4. จำแนกโครงสร้างของเงินลงทุนด้าน R&D ออกเป็นเงินลงทุนที่สนับสนุนโดยภาครัฐ เงินลงทุนจากภาคเอกชน และเงินลงทุนจากแหล่งอื่น

5. กำหนดกรอบงบประมาณของการลงทุนด้าน R&D ที่จำเป็นสำหรับการจัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยคาดการณ์ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 งบประมาณที่เกี่ยวข้องกับ ววน. จำนวน 41,871.00 ล้านบาท ประกอบด้วย

- 1) งบประมาณแผนงานอื่นที่อาจเกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ไม่ได้รับการสนับสนุนผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. จำนวน 12,561.00 ล้านบาท ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยประมาณการ
- 2) งบประมาณจากแหล่งอื่นที่ สกสว. จัดหาสมทบ จำนวน 200.00 ล้านบาท เป็นงบประมาณทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- 3) งบประมาณที่ผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. จำนวน 29,100.00 ล้านบาท

สกสว. ขอเสนอตั้งกรอบวงเงินงบประมาณด้าน ววน. ของกองทุนส่งเสริม ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 29,100 ล้านบาท รวมทั้งเสนอสัดส่วนงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ต่องบประมาณสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) เป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ในสัดส่วนร้อยละ 60 ถึง 65 และงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานในสัดส่วนร้อยละ 35 ถึง 40

ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธาน กสว. ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณของกองทุนส่งเสริม ววน. ได้รับการจัดสรรงบประมาณในหมวดงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ ส่วนหมวดพัฒนาศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ขณะนี้ สป.อว. เป็นผู้ดูแล โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กองทุนส่งเสริม ววน. ได้เสนอกรอบวงเงินงบประมาณ จำนวน 47,000 ล้านบาท และได้รับงบประมาณ จำนวน 19,916 ล้านบาท ต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ตั้งกรอบวงเงินงบประมาณไว้จำนวน 24,400 ล้านบาท เพื่อให้ใกล้เคียงงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ แต่เนื่องจากสภาวะวิกฤตของประเทศ ทำให้ได้รับงบประมาณ จำนวน 14,176 ล้านบาท ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สกสว. จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลในการเสนอกรอบวงเงินงบประมาณ และเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ฯ ในวงเงิน 29,100 ล้านบาท

ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อกรรมการทราบที่ประชุมคณะกรรมการกำกับและประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในสังกัดกระทรวง อว. ซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณาตัวชี้วัดการดำเนินการภาพรวมของหน่วยงานภายในกระทรวง อว. โดยคณะกรรมการได้มีการกำหนดตัวชี้วัดร่วมของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกระทรวง อว. ซึ่งมีตัวชี้วัดร่วมประมาณ 3 ตัวชี้วัด เช่น ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม และการแข่งขันด้านนวัตกรรมของประเทศ เป็นต้น ในส่วนนี้ สกสว. เป็นหน่วยร่วมดำเนินการรับตัวชี้วัดนี้ด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรพิจารณานำความเห็นของคณะกรรมการจัดทำแผนด้าน ววน. และกรอบวงเงินงบประมาณ เพื่อขอความเห็นชอบในที่ประชุม กสว. ใน 2 ประเด็น ดังนี้

- 1.1 การจัดสรรงบประมาณยังไม่ใช้ Block Grant ที่สมบูรณ์ ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “การจัดสรรงบประมาณแบบเป็นก้อน (Block Grant)”
- 1.2 การกำหนดสัดส่วนระหว่างงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) กับ งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ขอให้มีการวิเคราะห์งบประมาณผูกพันให้ชัดเจน

2. ควรพิจารณานำงบประมาณเหลือจ่ายของกองทุนส่งเสริม ววน. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 – 2565 รวมกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และนำมาพิจารณาแบ่งสัดส่วนเป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ต่องบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 60 ต่อ 40 โดย ประธาน กสว. กล่าวว่า แนวทางดังกล่าว จะใช้ในการพิจารณาในขั้นตอนของการเสนอแผนปฏิบัติการกองทุนส่งเสริม ววน. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 หลังจากที่ได้รับ การสนับสนุนงบประมาณเข้ามาในกองทุนส่งเสริม ววน. ซึ่งจะต้องมีการตั้งแผนรายจ่ายมากกว่างบประมาณแผ่นดินที่ได้รับ และพิจารณาว่าจะสามารถนำงบประมาณส่วนอื่น และเงินคงเหลือเข้ามาสมทบเป็นรายจ่ายต่อไป โดยขั้นตอนในการนำเสนอครั้งนี้เป็นการเสนอกรอบวงเงินงบประมาณต่อสภานโยบายฯ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

3. ควรเพิ่ม Growth ทั้งงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) และ งบประมาณสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ในสัดส่วนที่เท่ากัน ไม่ควรคงสัดส่วนของ Fundamental Fund ไว้เท่าเดิม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา Medium-Term และ Long-Term ในอนาคต

4. ควรพิจารณาเพิ่มสัดส่วนการสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) เพื่อให้กลไกการพัฒนา ระบบ ววน. สามารถทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) และผู้ใช้ (User) ให้เกิดการสร้างผลลัพธ์ และผลกระทบที่ตอบโจทย์ความต้องการของการวิจัยและพัฒนา จนส่งผลมาสู่ทิศทางและกระบวนการของการสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ได้ด้วย โดยกรรมการบางท่านให้ความเห็นแย้งว่า ควรพิจารณา สัดส่วนของงบประมาณ Strategic Fund และ Fundamental Fund ให้เหมาะสม เนื่องจากปัจจุบันความรู้ พื้นฐานของการทำวิจัยในประเทศ ยังไม่เพียงพอที่จะสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพนำไปสู่การ นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ชัดเจน ดังนั้น การสนับสนุนงบประมาณในส่วนของ Fundamental Fund ยังคงมีความจำเป็น นอกจากนี้ เนื่องจากงบประมาณด้านวิจัยและนวัตกรรมของประเทศมีค่อนข้างน้อย หากพิจารณาตามสัดส่วนจะทำให้งบประมาณสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ลดลงไปอีก โดย ประธาน กสว. เห็นว่าควรสนับสนุนงบประมาณในส่วนงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ประมาณร้อยละ 60 เพื่อให้ได้กลยุทธ์ และผลผลิตตามที่ต้องการ

5. สกสว. ควรเตรียมการดำเนินงาน และวิธีการคำนวณงบประมาณวิจัยและนวัตกรรมในแต่ละ โปรแกรม และโปรแกรมน้อย ที่ทำให้เกิดผลกระทบใน 5 ปีข้างหน้า เมื่อเริ่มใช้ Impact Base Budgeting ซึ่ง ต้องออกแบบ วางแผน และมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างดีตั้งแต่ในปีแรก

6. ควรพิจารณาแนวความคิดในการขับเคลื่อนงานวิจัยและนวัตกรรม โดยใช้กลไกของกองทุนส่งเสริม ววน. ในกรอบวงเงินงบประมาณรวมของประเทศ ประมาณ 200,000 ล้านบาท เพื่อ Leverage งบประมาณใน ส่วนอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนงบประมาณด้าน ววน. รวมทั้งหมดของประเทศ ไปในทิศทางตามที่ประเทศต้องการ และบรรลุวัตถุประสงค์ โดยควรเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ควรจัดแนวความคิดและ รูปแบบการดำเนินการในภาพรวมทั้งหมดของ อววน. ตามขั้นตอนที่ชัดเจนต่อไป

7. หลักการสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ครอบคลุมไปจนถึงการขับเคลื่อนการนำ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์แล้ว ดังนั้นจึงไม่ควรแยงงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและ นวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ออกมา แต่ควรพิจารณากลไกการใช้งบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนดังกล่าว

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณด้าน ววน. ของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 29,100 ล้านบาท (สองหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยล้านบาทถ้วน)
2. เห็นชอบสัดส่วนงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ต่องบประมาณสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) เป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ประมาณร้อยละ 60 และงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานประมาณร้อยละ 40
3. ขอให้ สกสว. เสนอกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ของกองทุนส่งเสริม ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เสนอต่อสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4.2 ระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รศ.ดร.ชนาธิป ผาริโน รองผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) เสนอแนะกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ของประเทศ ต่อสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้าน ววน. โดยสภานโยบายฯ จะต้องเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีเป็นลำดับต่อไป ทั้งนี้ กสว. มอบหมายให้คณะกรรมการจัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและการจัดกรอบวงเงินงบประมาณมีหน้าที่และอำนาจในการให้คำปรึกษาในการจัดทำกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว เพื่อเสนอต่อ กสว.

สกสว. จึงได้มีการนำเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่มีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและยุทธศาสตร์การวิจัยที่สอดคล้องและมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2566-2570 รวมถึงแผนระดับ 3 ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดสามารถสร้างผลงานหรือแก้ไขปัญหาวิกฤตของประเทศได้ในเวลาที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการบูรณาการ สนธิกำลัง ร่วมเป็นเจ้าของ และร่วมรับผิดชอบ (Synergy, Co-Ownership and Joint Accountability) สร้างผลลัพธ์ร่วม (Joint Outcome) เกิดการบูรณาการข้อมูลร่วมกัน เพื่อให้เกิดการหนุนเสริมและไม่ซ้ำซ้อนในการทำงานและการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งการสร้างความร่วมมือและการดึงภาคเอกชนและภาคีภาคส่วนต่างๆ มาร่วมยกระดับการพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกับหน่วยงาน/ภาคส่วนอื่นๆ รวมทั้งให้เกิดรูปแบบการสนับสนุนทุนวิจัยในรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อการขับเคลื่อนให้บรรลุเป้าหมายของประเทศและพันธกิจของหน่วยงาน/ภาคส่วน

โดยแนวทางของระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีดังนี้

1. ระบบการจัดสรรงบประมาณ

1.1 แนวทางการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(ววน.) ซึ่งจัดทำตามแนวทางและจุดมุ่งเน้นของกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปี พ.ศ. 2566-2570 สอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บท แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนระดับชาติต่าง ๆ เพื่อให้การวิจัย และพัฒนานวัตกรรมเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ตอบโจทย์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ของประเทศ

1.2 หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณด้าน ววน. ประจำปี พ.ศ. 2566 เป็นไปตามประกาศ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดทำคำขออนุมัติงบประมาณและการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2563 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2564

1.3 รูปแบบการจัดสรรงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปี พ.ศ. 2566 แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

- 1) งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60
- 2) งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ไม่เกินร้อยละ 40 ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1) งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานของสถาบันอุดมศึกษา (Basic Research Fund) เพื่อสร้างความเข้มแข็งของงานวิจัยและการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา
 - 2.2) งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานของหน่วยงานในระบบ ววน. ที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษา (Function-based Research Fund) เพื่อสร้างความเข้มแข็งตามพันธกิจของหน่วยงาน

2. ระบบบริหารงบประมาณ

2.1 กลไกของระบบบริหารงบประมาณแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ บริหารงบประมาณตามความจำเป็นเร่งด่วนและสถานการณ์ของประเทศ สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดย 1) ทบทวนและพิจารณาการจัดสรรงบประมาณในปีที่ผ่านมา 2) เพิ่มเติมหรือปรับลดงบประมาณในแผนงานหรือโปรแกรม และ 3) เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงงบประมาณไปยังแผนงานใหม่ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการ สร้างการมีส่วนร่วม และมีผลลัพธ์ร่วมกัน รวมทั้งการสร้างความร่วมมือกับภาคีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

2.2 ระบบการติดตามและประเมินผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนและหน่วยงานในระบบ ววน. ใช้หลักการประเมินเพื่อการพัฒนา (Developmental Evaluation) อย่างมีส่วนร่วมของหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและบูรณาการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results : OKRs)

2.3 ระบบการบริหารจัดการงานวิจัย ผ่านระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (NRIIS) เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วนในระบบ ววน. อาทิ หน่วยงานกำหนดนโยบาย หน่วยงานจัดทำแผนและจัดสรรงบประมาณ หน่วยบริหารและจัดการทุน และหน่วยรับงบประมาณ อีกทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามประเมินผลการวิจัยและพัฒนาของหน่วยงานในระบบ ววน.

2.4 ระบบผลักดันการนำผลงานจากการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและบูรณาการความต้องการในการดำเนินงานวิจัยไปแก้ปัญหาตามภารกิจของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม รวมถึงภาคนโยบาย ร่วมกับหน่วยงานผลิตผลงานวิจัย และหน่วยงานส่งเสริมการใช้ประโยชน์งานวิจัย เพื่อเร่งขยายการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ สังคม นโยบาย และวิชาการ

ทั้งนี้ สกสว. ได้เสนอต่อคณะอนุกรรมการจัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและการจัดกรอบวงเงินงบประมาณ เพื่อขอรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2564 และวันที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2564 โดยคณะอนุกรรมการฯ มีมติรับทราบข้อเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และให้เสนอกรอบแนวคิดระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ต่อ กสว. ต่อไป

ประธาน กสว. ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณจะต้องดำเนินการตรวจสอบ ติดตามผลสัมฤทธิ์จากการใช้งบประมาณให้ได้ตามเป้าหมาย นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณให้มีประสิทธิภาพเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ทั้งผลผลิตตามระบบการประเมิน อาจจะใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

นอกจากนี้ การจำแนกงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ออกเป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานของสถาบันอุดมศึกษา (Basic Research Fund) และงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐานของหน่วยงานในระบบ ววน. ที่มีใช้สถาบันอุดมศึกษา (Function-based Research Fund) เนื่องจากประเภทของหน่วยรับงบประมาณจำแนกต่างพันธกิจของหน่วยงาน โดยพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการสร้างองค์ความรู้ และนำองค์ความรู้ไปต่อยอดด้านอื่น ๆ และอีกกลุ่มคือหน่วยงานสังกัดกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งไม่ใช่สถาบันอุดมศึกษา จะมีพันธกิจของหน่วยงานที่แตกต่างกันไป

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ดร.ณรงค์ ศิริเลิศวรกุล มีข้อสังเกตว่า รูปแบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ควรเพิ่มข้อ 2.3 เป็น “หน่วยงานสถาบันวิจัยภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) เดิม”

2. ศ.ดร.พีระพงศ์ ทีฆสกุล มีข้อสังเกตว่า ไม่ควรแยกกลุ่มของหน่วยรับงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) โดยจัดสรรงบประมาณตามศักยภาพให้เป็นไปตามศักยภาพและประสิทธิภาพของหน่วยงาน

3. ควรนำข้อสังเกตจาก ดร.ณรงค์ ศิริเลิศวรกุล และศ.ดร.พีระพงศ์ ทีฆสกุล เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) เพื่อจัดกลุ่มหน่วยรับงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ที่เหมาะสมต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และให้ สกสว. รับความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4.3 **หลักการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund, FF) ที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566**

รศ.ดร.คมกฤต เล็กสกุล รักษาการ ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน. ด้านกำลังคนและสถาบันความรู้ นำเสนอว่า จากมติคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) การประชุมครั้งที่ 7/2564 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2564 กสว. ได้รับทราบความก้าวหน้าของการจัดทำ (ร่าง) นโยบายการบริหารจัดการทุนสนับสนุนมูลฐาน (Fundamental Fund) ที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งได้ผ่านการรับฟังความเห็นของคณะกรรมการแต่ละภาคส่วนที่เกี่ยวข้องแล้วและให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.) นำเสนอ (ร่าง) นโยบายการบริหารจัดการทุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ดังกล่าวต่อคณะกรรมการด้านการเงินและงบประมาณกองทุน เพื่อรับฟังความเห็นในรายละเอียดที่เกี่ยวกับงบประมาณและหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายต่างๆ

สกว. จึงได้นำ (ร่าง) นโยบายการบริหารจัดการทุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเงินและงบประมาณกองทุน เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2564 ที่ผ่านมา ซึ่งคณะกรรมการด้านการเงินฯ ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อหลักเกณฑ์ค่าใช้จ่ายในหมวดงบประมาณต่างๆ การบริหารงบประมาณแบบก้อน (Block Grant) รวมถึงดอกเบี้ยหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการวิจัย จากนั้น สกว. ได้นำความเห็นนี้เสนอต่อคณะทำงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund) เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2564 โดยคณะทำงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณฯ ได้หารือ และปรับเนื้อหาบางส่วนก่อนจะเห็นชอบร่วมกันในประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย

- 1) หลักเกณฑ์ค่าตอบแทน/ค่าจ้างแก่บุคลากรที่ไม่ได้รับเงินเดือนประจำจากหน่วยงานต้นสังกัด
- 2) ค่าเสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการและสนับสนุนแผนงาน/โครงการ
- 3) ค่าสาธารณูปโภคสำหรับโครงการ ววน.
- 4) ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์และสอบเทียบเครื่องมือครุภัณฑ์
- 5) ประเด็นการบริหารจัดการต่างๆ

(ร่าง) นโยบายการบริหารจัดการทุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์ของงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund)
- 2) นโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวกับการจัดกรอบเงินงบประมาณสำหรับการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน.
- 3) นโยบายการบริหารจัดการในส่วนของงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund)

ทั้งนี้ หลักการสำคัญการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน ดังนี้

1. หมวดงบประมาณ ประกอบด้วย
 - 1.1 หมวดค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าตอบแทนบุคลากร ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิจัยมิใช่บุคลากรประจำของหน่วยงาน และค่าตอบแทนที่ปรึกษา
 - 1.2 หมวดค่าเสริมสร้างความเข้มแข็ง การบริหารจัดการ และสนับสนุนแผนงาน
 - 1.3 หมวดค่าสาธารณูปโภคสำหรับโครงการ ววน.
 - 1.4 หมวดค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ และสอบเทียบเครื่องมือ
 - 1.5 หมวดค่าครุภัณฑ์
2. การบริหารจัดการ ประกอบด้วย

2.1 การบริหารงบประมาณแบบ Block Grant

2.2 ดอกเบี้ย และผลประโยชน์อื่น

โดยมีรายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุม

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ขอให้ สกสว. เรียงลำดับหลักการสำคัญการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน โดยแสดงข้อมูลเรื่อง “การบริหารจัดการงบประมาณ” ซึ่งระบุวิธีการจัดสรรงบประมาณและหลักการพิจารณา งบประมาณให้แก่หน่วยรับงบประมาณ ก่อนแสดงข้อมูลในรายละเอียดของการใช้จ่ายงบประมาณในหมวด ต่างๆ เมื่อดำเนินการปรับแก้ไขแล้ว ควรหารือกับปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม เพื่อให้ถูกต้องตามหลักการบริหารจัดการงบประมาณ

2. ควรนำหลักเกณฑ์และคู่มือบริหารจัดการทุนเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund, FF) เสนอต่อคณะทำงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund, FF) เพื่อ พิจารณารายละเอียดของคู่มือให้รอบคอบ ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการด้านกฎหมายต่อไป

3. ควรนำหลักเกณฑ์การบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund, FF) ที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเงินและงบประมาณกองทุน เพื่อให้ ความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องในด้านการเงิน ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการด้านกฎหมายต่อไป

4. นโยบายการบริหารจัดการในส่วนของงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ข้อ 1 ควรเปลี่ยนเป็น “จัดสรรเงินงบประมาณแบบเป็นก้อน (Block Grant) ให้หน่วยรับงบประมาณ โดยใช้ข้อมูลประสิทธิภาพ (Performance) ของหน่วยรับงบประมาณและบุคลากรในหน่วยรับงบประมาณเป็น ประเด็นหลักที่ใช้ในการพิจารณา”

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายละเอียดของคำตอบแทน มีดังนี้

5.1 รายละเอียดของคำตอบแทนตามที่ระบุว่า “จะต้องไม่เป็นการจ่ายค่าจ้าง/คำตอบแทนให้แก่ บุคลากรภายในหน่วยรับงบประมาณซึ่งได้รับเงินเดือน หรือคำตอบแทนจากงบประมาณแผ่นดิน ของหน่วยรับงบประมาณต้นสังกัด” ควรปรับข้อความจาก “แหล่งงบประมาณ หรือ จาก งบประมาณแผ่นดิน” เป็น “การระบุนำหน้าทีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว” เช่น กรณีการ จ้างเพื่อทำวิจัยในเรื่องดังกล่าวโดยเฉพาะ ควรรับงบประมาณค่าจ้าง/คำตอบแทนได้ เป็นต้น

5.2 ในทางปฏิบัติ รายละเอียดเงื่อนไขของการรับค่าจ้าง/คำตอบแทนของแต่ละหน่วยงาน แตกต่างกัน เช่น แหล่งที่มาของเงินเดือน และคำตอบแทนของหน่วยงาน และเงื่อนไข ข้อกำหนดของสถาบันนั้น ๆ เป็นต้น จึงควรพิจารณาหน้าที่และอำนาจของ สกสว. รวมถึง เงื่อนไขของการรับค่าจ้าง/คำตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการวิจัยให้ครอบคลุมชัดเจน ก่อนระบุไว้ในหลักเกณฑ์ของ สกสว.

6. สกสว. ควรพิจารณาวางหลักการเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานต่อไป

7. กองทุนส่งเสริม ววน. ควรจัดทำหลักเกณฑ์บริหารจัดการงบประมาณ เพื่อใช้เป็นระเบียบหรือ แนวทางในการยึดถือปฏิบัติ ไม่ให้หน่วยรับงบประมาณเกิดความสับสน และการตอบประเด็นคำถามจาก สาธารณชน และคณะกรรมการในกรณีที่เกิดปัญหาในการจัดหางบลงทุน

8. ควรกำหนดค่านิยามของ “Block Grant” ให้ชัดเจน เนื่องจากกองทุนได้รับงบประมาณเป็นปี

9. ควรพิจารณาว่าดอกเบี้ย และผลประโยชน์อื่น ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการวิจัยต้องส่งคืนเข้ากองทุนส่งเสริม ววน. หรือไม่ ตามความเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุมคณะกรรมการด้านการเงินและงบประมาณกองทุน

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบ “หลักการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund, FF) ที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน.” เพื่อจัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือที่เกี่ยวข้องกับวิธีการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) สำหรับหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

2. มอบหมายให้ สกสว. จัดทำหลักเกณฑ์และคู่มือที่เกี่ยวข้อง เสนอต่อคณะทำงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณของทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund) เพื่อพิจารณาในรายละเอียดก่อนเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องต่อไป

3. ขอให้นำหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund, FF) ที่จัดสรรผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. เสนอต่อคณะกรรมการด้านการเงินและงบประมาณกองทุน และเสนอต่อคณะกรรมการด้านกฎหมาย พิจารณารายละเอียด ก่อนเสนอต่อ กสว. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4.4 การเสนอชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนของ กสว. เพื่อดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า ตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 12 (2) ระบุว่า เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแล้ว ในการเสนอขอจัดสรรงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้นายกรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

1. บุคคลซึ่งสภานโยบายมีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ
2. ผู้แทน กสว. จำนวนไม่เกิน 2 คน เป็นกรรมการ
3. ผู้แทนสำนักงบประมาณ จำนวนไม่เกิน 2 คน เป็นกรรมการ
4. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ จะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาคำของงบประมาณของกองทุนก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้าน ววน. มีองค์ประกอบครบถ้วนและมีที่มาถูกต้อง ตามกฎหมาย ตามมาตรา 12 (2) ดังกล่าว สำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ให้พร้อมเสนอต่อ นายกรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้งต่อไป เมื่อกรอบวงเงินงบประมาณด้าน ววน. ได้รับความเห็นชอบ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้าน ววน. สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ถี่ถ้วนและทันกับกำหนดการงบประมาณประจำปีพ.ศ. 2566 ของสำนักงบประมาณ

สกว. ในฐานะฝ่ายเลขานุการของ กสว. จึงขอเสนอ รศ.ดร.วีระพงษ์ แพสุวรรณ เป็นผู้สมควรได้รับการคัดเลือกเป็นประธานกรรมการ โดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ส่วนผู้แทน กสว. จำนวนไม่เกิน 2 คน ขอเสนอให้ ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ และ ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล เป็นกรรมการคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยพิจารณาจากรายชื่อเดิมที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้าน ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อให้การดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีความต่อเนื่องต่อไป

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวง อว. ให้ความเห็น ว่า กสว. ควรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตามองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อทำหน้าที่ติดตามผลของการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 - 2565 และจัดเตรียมข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณางบประมาณสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยสามารถพิจารณาหน้าที่และอำนาจในลักษณะเดียวกันกับคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษา

2. ให้ สกว. ตรวจสอบอำนาจหน้าที่ของการแต่งตั้งคณะกรรมการตามความเห็นและข้อเสนอแนะของปลัดกระทรวง อว. ในข้อ 1 ว่ามีอำนาจและหน้าที่ซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมหรือไม่

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบการเสนอชื่อ รศ.ดร.วีระพงษ์ แพสุวรรณ เป็นผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ในคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อสภานโยบายฯ เพื่อพิจารณาแต่งตั้งต่อไป

2. เห็นชอบให้ ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ และ ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล เป็นผู้แทน กสว. เป็นกรรมการในคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ระเบียบวาระที่ 4.5 **แผนปฏิบัติการ การจัดสรรงบประมาณ และวงเงิน งบประมาณรายจ่ายของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**

รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล ผู้อำนวยการ สกว. นำเสนอว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกว.) ได้ชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของ สกว. สำหรับกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม จำนวน 14,176,053,800.00 บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบล้านห้าหมื่นสามพันแปดร้อย บาทถ้วน) ต่อคณะอนุกรรมการวิสามัญวิทยาศาสตร์ การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและทุนหมุนเวียน เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 และวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 โดยคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นให้กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมปรับงบประมาณจากแผนงานเชิงกลยุทธ์เพื่อทำระบบบริหาร การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. และได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2564

เนื่องจากกองทุนส่งเสริม ววน. ถูกตั้งประเด็นการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ในการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 และ 2565 ประกอบกับคณะกรรมการมาธิการฯ ระบุให้หน่วยงานเตรียมความพร้อมในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องปรับปรุงแผนงบประมาณ รวมถึงการบริหารจัดการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นที่ประจักษ์ โดยการปรับปรุงงบประมาณไม่กระทบแผนงานต่อเนื่องของหน่วยรับงบประมาณ โดยมีแนวทางการจัดสรรงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปี พ.ศ. 2565 หลังการพิจารณาของคณะอนุกรรมการรัฐวิสาหกิจฯ และคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่าง พ.ร.บ. รายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 สภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. งบประมาณสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ไม่ปรับปรุงงบประมาณแต่ให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับงบประมาณเพื่อปรับปรุงโครงการให้เน้นการนำผลผลิตไปต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์มากขึ้น

2. ปรับงบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) เป็นจำนวนเงิน 2,800 ล้านบาท (ประมาณร้อยละ 20 ของงบประมาณรวม 14,176 ล้านบาท) เพื่อดำเนินโครงการที่เกิดผลกระทบและมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาสำคัญของประเทศไทยใน 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ดิจิทัลแพลตฟอร์มและระบบปัญญาประดิษฐ์ (2) การแพทย์ (3) อาหารมูลค่าสูง (4) ชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก และ (5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ โดยมีแนวทางดังนี้

2.1 ปรับแผนงานต่อเนื่องของ PMU และ สป.อว. ที่เกี่ยวข้องกับ 5 ประเด็น ให้เน้นการนำส่งผลงานเพื่อการใช้ประโยชน์

2.2 ปรับแผนงานใหม่ให้เป็นแผนงานเพื่อการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

รศ.ดร.อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์ รองผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า ตามที่ (ร่าง) พระราชบัญญัติรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2564 แล้ว สกสว. จึงจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามเอกสารแผนปฏิบัติการกองทุนส่งเสริม วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมประจำปี พ.ศ. 2565 เพื่อให้สอดคล้องตามตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียนประจำปีบัญชี 2564 ของกระทรวงการคลัง ตัวชี้วัดด้านที่ 5 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียนและลูกจ้างตัวชี้วัดที่ 5.1 บทบาทคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนซึ่งกำหนดให้จัดส่งแผนปฏิบัติการระยะยาว (3-5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปีบัญชี 2565 (แผนการดำเนินงานประจำปี) ซึ่งแผนการดำเนินงานประจำปีอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผลการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา แผนการปฏิบัติงานประมาณการรายรับรายจ่ายประจำปี และประมาณการกระแสเงินสดภายหลังคณะกรรมการบริหารทุนหมุนเวียนพิจารณาอนุมัติให้กรมบัญชีกลางอย่างน้อย 30 วัน ก่อนเริ่มปีบัญชี 2565 ดังนั้น สกสว. จึงขอเสนอสถานะกองทุนและแผนปฏิบัติการกองทุนฯ ซึ่งประกอบด้วย 1) แผนการจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานในระบบ ววน. 2) แผนการบริหารกองทุน 3) แผนการจ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัย และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง 4) แผนการจัดสรรงบประมาณสำหรับมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม รวมถึงรายละเอียดแผนปฏิบัติการ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. สถานะกองทุนและภาระผูกพัน ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

หน่วย: ล้านบาท

ประมาณการรายรับ (วันที่ 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564)	
- เงินกองทุนสุทธิ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 (รับรองจาก สตง.)	2,607.18
- งบประมาณแผ่นดิน	19,916.63
- ประมาณการรายรับ (วันที่ 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564)	108.90
- เงินเหลือคืนจากทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund)	1,070.72
- เงินเหลือคืนจากทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund)	35.68
- เงินเหลือคืนจากโครงการผิตสัญญา (มติ กสว. ครั้งที่ 2/2564)	193.92
รวมประมาณการรายรับ	23,933.03
ประมาณการรายจ่าย (วันที่ 1 ตุลาคม 2563 – 30 กันยายน 2564)	
- จัดสรรทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ และทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน	19,671.35
- จัดสรรทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ระหว่างปีเพิ่มเติม	308.61
- ประมาณการค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปี 2564	164.95
- ประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยฯ	758.66
- ค่าบริหารจัดการโครงการค้งค้ำและดำเนินการอยู่ให้แก่วช.	48.30
หักประมาณการรายจ่าย	20,951.87
เงินกองทุนคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 (ก่อนหักภาระผูกพัน)	2,981.16
เงินภาระผูกพันตามสัญญาให้ทุน สกว. ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 (รับรองจาก สตง.)	2,530.59
- หักเงินคืนจากการประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยฯ	758.66
- หักเงินคืนจากโครงการผิตสัญญา (มติ กสว. ครั้งที่ 2/2564)	193.92
ประมาณการภาระผูกพันค่าใช้จ่ายตามสัญญาให้ทุน สกว.	1,578.01
ประมาณการภาระผูกพันโครงการสัญญาปี 2563 และปี 2564 ณ วันที่ 30 กันยายน 2564	120.21
เงินกองทุนคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 (หลังหักภาระผูกพัน)	1,282.94

หมายเหตุ ประมาณการรายรับ (รายการที่ 3) ประกอบด้วย ดอกเบียจากกองทุน รายได้จากผลงานวิจัย เงินคืนจากโครงการ รายได้จากการอนุญาตให้ใช้สิทธิ

2. ประมาณการรายรับของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ประมาณการรายรับ ประกอบด้วย

1. เงินกองทุนสุทธิ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 (หลังหักภาระผูกพัน) ยอดยกมา	1,282.94	ล้านบาท
2. งบประมาณแผ่นดิน (ข้อมูลตามร่าง พ.ร.บ.งบประมาณปี 2565)	14,176.05	ล้านบาท
3. ประมาณการรายรับ (ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2564 – 30 กันยายน 2565)	85.20	ล้านบาท
รวมรายรับ	15,544.19	ล้านบาท

หมายเหตุ ประมาณการรายรับ ประกอบด้วย ดอกเบียจากกองทุน รายได้จากผลงานวิจัย เงินคืนจากโครงการ รายได้จากการอนุญาตให้ใช้สิทธิ

3. วงเงินงบประมาณจัดสรร และวงเงินงบประมาณรายจ่ายของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ฝ่ายเลขานุการขอเสนอการจัดสรรงบประมาณ และวงเงินงบประมาณรายจ่ายของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สรุปได้ดังตาราง

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	วงเงินงบประมาณจัดสรร	งบประมาณรายจ่ายในปี 2565
1. ทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund)	8,577.56	8,577.56
2. ทุนสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund)	5,598.49	5,598.49
3. ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปี 2565 - งบสัญญา (จ่ายในปี 2565 จำนวน 120.70 ลบ.) - งบค่าใช้จ่าย (จ่ายในปี 2565 จำนวน 45.16 ลบ.)	-	205.46
4. ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปี 2563 และปี 2564 ที่ผูกพันค้างจ่าย	-	123.87
5. ค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ตามบทเฉพาะกาล มาตรา 71 วรรคท้ายของ พ.ร.บ.สภานโยบายฯ	-	509.11
6. การจัดสรรงบประมาณทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรม เพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	-	200.00
รวม	14,176.05	15,214.49

สรุปงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	รายรับ	รายจ่าย	รายรับ-รายจ่าย
งบกองทุนฯ	15,544.19	15,214.49	329.70

หมายเหตุ 1. รายจ่าย หัก

- ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปี 2563 และปี 2564 ที่ผูกพันค้างจ่าย จำนวน 123.87 ล้านบาท
 - ค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามบทเฉพาะกาล มาตรา 71 วรรคท้ายของ พ.ร.บ.สภานโยบายฯ จำนวน 509.11 ล้านบาท
- ซึ่งได้รับอนุมัติค่าใช้จ่ายจากคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแล้ว

2. ประมาณการเงินกองทุนคงเหลือ จำนวน 962.68 ล้านบาท

โดยมีรายละเอียดสรุปดังนี้

- 1) **งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund)** ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 4 แพลตฟอร์ม 17 โปรแกรม จำนวน 8,577,563,968.00 บาท (แปดพันห้าร้อยเจ็ดสิบล้านห้าแสนหกหมื่นสามพันเก้าร้อยหกสิบแปดบาทถ้วน) ประกอบด้วย

- 1.1) **งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ตามแผนงานต่อเนื่อง** ในขั้นตอนการชี้แจง กมธ. จำนวน 5,777,563,968.00 บาท (ห้าพันเจ็ดร้อยเจ็ดสิบล้านห้าแสนหกหมื่นสามพันเก้าร้อยหกสิบแปดบาทถ้วน) โดยเป็นงบอุดหนุน (Grant) จำนวน 5,493,685,769.60 บาท (ห้าพันสี่ร้อยเก้าสิบล้านหกแสนแปดหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยหกสิบเก้าบาทหกสิบสตางค์) และงบบริหาร จำนวน 283,878,198.40 บาท (สองร้อยแปดสิบล้านแปดแสนเจ็ดหมื่นแปดพันหนึ่งร้อยเก้าสิบบาทสี่สิบบาทสตางค์)

1.2) งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ตามแผนงานการส่งเสริมและขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศใน 5 ประเด็น ได้แก่ (1) ดิจิทัลแพลตฟอร์มและระบบปัญญาประดิษฐ์ (2) การแพทย์ (3) อาหารมูลค่าสูง (4) ชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก และ (5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ จำนวน 2,800,000,000.00 บาท (สองพันแปดร้อยล้านบาทถ้วน)

2) งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม จำนวน 170 หน่วยงาน จำนวน 5,598,489,832.00 บาท (ห้าพันห้าร้อยเก้าสิบล้านแปดแสนแปดหมื่นเก้าพันแปดร้อยสามสิบสองบาทถ้วน)

2.1) กลุ่ม Basic Research Fund จำนวน 96 หน่วยงาน

2.2) กลุ่ม Functional-based Research Fund จำนวน 74 หน่วยงาน

3) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัติสถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ดังนี้

3.1) ค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินการกองทุน งบประมาณที่ให้ สกสว. ทำวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2562 เพื่อพัฒนางานด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม การบริหารระบบงบประมาณ การพัฒนาระบบและเครือข่าย วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการพัฒนาระบบการจัดการผลผลิตและผลกระทบ (ORG : Operational Research Grants) ประกอบด้วย

วงเงินงบประมาณประจำปี 2565 จำนวน 160,300,000.00 บาท

งบรายจ่ายประจำปี 2565 จำนวน 120,700,000.00 บาท

3.2) ค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์กองทุนและค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2562 พร้อมทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับคณะกรรมการที่กำกับดูแลกองทุน ดังนี้

- คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.)

- คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ด้าน ววน. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

- คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ รวมทั้งคณะกรรมการและคณะทำงานที่คณะกรรมการแต่งตั้ง โดยมี

รายละเอียดประกอบด้วย

วงเงินงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 จำนวน 45,163,100.00 บาท

งบรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2565 จำนวน 45,163,100.00 บาท

โดยได้เสนอวงเงินงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน จำนวน 205,463,100.00 บาท ซึ่งเป็นงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 165,863,100.00 บาท

4) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ผูกพันค้างจ่าย ตามมติที่ประชุม กสว. ครั้งที่ 6/2563 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ได้อนุมัติค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 185,410,000.00 บาท และตามมติที่ประชุม กสว. ครั้งที่ 8/2563 เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2563 ได้อนุมัติค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 245,280,000.00 บาท ซึ่งเป็นงบประมาณที่จัดสรรให้ สกสว. ในการทำวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงาน (ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.2562) และยังคงมีงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ผูกพันค้างจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 123,870,000.00 บาท

5) ค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องตามบทเฉพาะกาล มาตรา 71 วรรคท้าย แห่ง พ.ร.บ.สถานการณ์นโยบายฯ

ตามมาตรา 71 วรรคท้าย แห่ง พ.ร.บ.สถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ พ.ศ. 2562 ระบุว่า “ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมยังคงดำเนินโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการวิจัยต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว” สกสว. จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ/รายจ่ายของงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยและกิจกรรมของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จำแนกตามภารกิจ/ฝ่าย สรุปได้ดังตาราง

หน่วย : ล้านบาท

ภารกิจ/ฝ่าย	งบ สกสว.	งบแหล่งทุนอื่น	รวม
ภารกิจวิจัยและพัฒนา	107.71	44.46	152.17
ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติ - ฝ่าย 1	14.51	-	14.51
ฝ่ายเกษตร - ฝ่าย 2	11.13	-	11.13
ฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณสุข - ฝ่าย 3	23.14	14.40	37.54
ฝ่ายชุมชนและสังคม - ฝ่าย 4	7.56	3.08	10.64
ฝ่ายอุตสาหกรรม - ฝ่าย 5	47.75	26.98	74.73
ฝ่ายวิจัยมุ่งเป้า	0.38	-	0.38
ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น	3.24	-	3.24
ภารกิจวิจัยพื้นฐานและผลิตภัณฑ์วิจัย	294.82	12.81	307.63
ฝ่ายวิชาการ	119.54	8.31	127.85
โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.)	101.51	0.24	101.75
โครงการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม (พวอ.)	45.74	4.26	50.00
โครงการพัฒนาเครือข่ายวิจัยนานาชาติ (IRN)	16.51	-	16.51
ฝ่ายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์	11.52	-	11.52
ภารกิจขับเคลื่อนยุทธศาสตร์	40.16	5.14	45.30
ฝ่ายบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่	33.39	0.71	34.10
หน่วยวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (SRI)	6.77	4.43	11.20
อำนวยการ	2.50	1.51	4.01
Director Initiated Grant (DIG)	1.51	1.51	3.02
งานการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และสื่อสารสังคม (RU/SC)	0.99	-	0.99
วงเงินงบประมาณรวม	445.19	63.92	509.11

6) งบประมาณทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ด้วยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (สอท.) กำลังดำเนินการจัดตั้งมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมขึ้น เพื่อเป็นองค์กรในการบริหารจัดการกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม โดยกองทุน นวัตกรรมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมในการพัฒนาหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมไทยทั้งในระดับภูมิภาคและระดับชาติได้ ตลอดจนสร้างโอกาสในการแข่งขันให้ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน อันจะเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยบนฐานนวัตกรรม (Innovation-driven) ซึ่งกองทุนนวัตกรรมฯ มีรูปแบบการบริหารจัดการผ่านคณะกรรมการมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมที่มีภาคเอกชนเป็นองค์ประกอบหลัก และเงินงบประมาณของกองทุนนวัตกรรมฯ จะใช้ในการสนับสนุนโครงการนวัตกรรมที่มีศักยภาพและเกิดผลกระทบด้านการผลิต การค้า การลงทุน การตลาดและการจัดการ รวมถึงโครงการที่สามารถเห็นผลลัพธ์เร็ว (Quick-win) ภายในระยะเวลา 3 ปี โดยผู้ที่ขอรับการสนับสนุนทุนนี้คือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เป็นอุตสาหกรรมการผลิต หรือผู้ประกอบการที่พัฒนาเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมและเป็นคู่ค้ากับผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม มูลค่างบประมาณไม่เกิน จำนวน 2,000,000.00 บาทต่อโครงการ และผู้ประกอบการที่ได้รับทุนจะต้องร่วมสนับสนุนงบประมาณในลักษณะเงินสด (In-cash) ร้อยละ 20 ของมูลค่างบประมาณโครงการ

สำหรับงบประมาณของกองทุนนวัตกรรมฯ จะได้มาจากการระดมทุนจากภาคเอกชนที่บริจาคเข้ากองทุนเป็นช่องทางหลัก โดยในระยะเริ่มแรกจะขอรับการสนับสนุนเงินงบประมาณจากรัฐบาล (กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม) ในสัดส่วนร้อยละ 50:50 เป็นระยะเวลา 3 ปี ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณรวมไม่เกิน จำนวน 2,000,000,000.00 บาท ทั้งนี้ ในการอนุมัติงบประมาณสนับสนุนต้องพิจารณาสถานะทางการเงินของกองทุนประกอบด้วย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะจัดสรรงบประมาณสนับสนุนวงเงินงบประมาณ จำนวน 200,000,000.00 บาท โดยจ่ายเป็นรายไตรมาสตามการระดมทุนจากภาคเอกชนที่ได้รับจริงของมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรม

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรเปลี่ยนมติของคณะกรรมการจัดทำแผนด้าน ววน. และกรอบวงเงินงบประมาณจาก “คณะกรรมการฯ เห็นชอบในหลักการ” เป็น “คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้พิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ และเห็นควรให้เสนอต่อ กสว. ต่อไป”

2. ผศ.ดร.วีรสิทธิ์ สิทธิไตรย์ แจ้งว่า ที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนด้าน ววน.ฯ มีข้อเสนอแนะประเด็นหลักเกี่ยวกับกลไกการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

2.1 คณะกรรมการฯ เห็นความจำเป็นในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน และเห็นความจำเป็นของแผนงานและกลไกในการใช้ประโยชน์เชิงรุก เพื่อให้สามารถดำเนินการในส่วนนี้ได้อย่างชัดเจน แต่ กสว. ไม่ควรทำหน้าที่เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) และไม่ควรเป็นหน่วยงานให้ทุนโดยตรง

2.2 ควรระบุบทบาทของ RU Delivery Units ให้ชัดเจนว่า ทำหน้าที่เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) หรือหน่วยงานดำเนินการ หรือหน่วยงานดำเนินโครงการ (Implementing Agency) โดยตรง

- 2.3 ควรระบุบทบาทของหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) ในปัจจุบัน และเปรียบเทียบกับ RU Delivery Units เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการที่ไม่สับสน และซ้อนทับกัน นอกจากนี้ ควรพิจารณาจุดอ่อนของกลไกเดิมที่มีอยู่เพื่อเพิ่มศักยภาพ และกลไกใหม่ควบลู่ไปกับศักยภาพของหน่วยงาน
3. ควรพิจารณางบประมาณของทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ซึ่ง สกสว. และ สอวช. สามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณในส่วนนี้ได้ ให้มีความรอบคอบและรัดกุม ให้เห็นภาพของ Governance และหลักการงบประมาณของทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund)
4. งบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการดำเนินการกองทุน จำนวน 160.30 ล้านบาท ต่างจากงบประมาณที่ สกสว. สามารถยื่นขอรับงบประมาณของทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) กับหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) อย่างไร โดย ผู้อำนวยการ สกสว. และ รศ.ดร.อภิศักดิ์ ธีระวิสิษฐ์ กล่าวว่า ตามระเบียบสภานโยบายฯ ว่าด้วยการบริหารกองทุนส่งเสริม ววน. พ.ศ. 2562 ข้อ 11 วรรคสอง ระบุว่า “สกสว. อาจจัดสรรค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน ให้แก่ สกสว. ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 5 ของจำนวนเงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี” โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ขอตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนจากเงินคงเหลือของกองทุนส่งเสริม ววน. เนื่องจากในปีนี้กองทุนส่งเสริม ววน. ได้รับงบประมาณค่อนข้างจำกัด ซึ่งเป็นคนละส่วนกับงบประมาณที่จะจัดสรรให้แก่ทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ที่ สอวช. และ สกสว. สามารถยื่นขอรับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้โปรแกรมที่ 16
5. ควรพิจารณาว่า งบประมาณทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมเพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กสว. หรือไม่ โดยประธาน กสว. กล่าวว่า กสว. ได้เคยพิจารณาเรื่องทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรม เพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ก่อนหน้านี้แล้ว
6. ควรระบุวงเงินการจัดสรรงบประมาณทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรม เพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 200.00 ล้านบาท ไว้ในส่วนของทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) และระบุหมายเหตุจำนวนงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) จำนวน งบประมาณกองทุนส่งเสริม ววน. สำหรับสนับสนุนทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมฯ และจำนวนงบประมาณสมทบของมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมฯ ให้ชัดเจน
7. ควรอธิบายความแตกต่างระหว่างงบประมาณของ สกสว. ที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงบประมาณ และงบประมาณค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน โดยผู้อำนวยการ สกสว. และ คุณอมรรัตน์ ภูมิตนนะ ผู้แทนสำนักงบประมาณ กล่าวว่า งบประมาณของ สกสว. ที่ได้รับจากสำนักงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 200.61 ล้านบาท เป็นงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับบุคลากรประมาณ 137.00 ล้านบาท และส่วนที่เหลือเป็นงบประมาณสำหรับการบริหารสำนักงาน ส่วนงบประมาณบริหารกองทุน สำนักงบประมาณได้ให้ สกสว. ใช้งบประมาณส่วนนี้จากกองทุนส่งเสริม ววน. เนื่องจากตามระเบียบสภานโยบายฯ ว่าด้วยการบริหารกองทุนส่งเสริม ววน. สามารถขอรับงบประมาณในส่วนนี้ได้ไม่เกินร้อยละ 5
8. มีประเด็นคำถามว่า ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามภารกิจ/พันธกิจ (ORG : Operational Research Grants) ควรจัดเป็นงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) หรือไม่ โดยประธาน กสว. กล่าวว่า งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) เป็นการสนับสนุนงบประมาณเพื่อสร้างความเข้มแข็งตามพันธกิจของหน่วยงาน และหน่วยงานนั้น ๆ จะต้องทำวิจัยเอง แต่ สกสว. ใช้งบประมาณสำหรับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามภารกิจ/พันธกิจ (ORG : Operational Research Grants) เพื่อใช้ในการตอบโจทย์ตามเป้าหมายของประเทศ ไม่ใช่การตอบเฉพาะในเป้าหมายของหน่วยงานตนเองเท่านั้น

9. ในกรณีที่ สกสว. เสนอขอรับงบประมาณโครงการหรือกิจกรรมที่ใช้งบประมาณทุนอุดหนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามภารกิจ/พันธกิจ (ORG : Operational Research Grants) จากกองทุนส่งเสริม ววน. ควรแสดงรายละเอียดโครงการหรือกิจกรรม เสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนด้าน ววน. และกรอบวงเงินงบประมาณ เพื่อพิจารณาภาพรวมของโครงการให้มีความชัดเจนว่า เป็นกิจกรรมของงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) ของหน่วยงาน หรือ การทำงานวิจัยเชิงนโยบายที่ตอบโจทย์เป้าหมายของประเทศ และควรใช้กระบวนการเดียวกับหน่วยรับงบประมาณอื่น ๆ เพื่อให้เห็นภาพของ Governance ของกองทุนส่งเสริม ววน.

10. สกสว. ควรเสนอกลไก และกระบวนการพิจารณาในกรณีที่ สป.อว. สกสว. และ สอวช. อาจยื่นขอสนับสนุนงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) จากกองทุนส่งเสริม ววน. นำเสนอต่อคณะกรรมการจัดทำแผนด้าน ววน. และกรอบวงเงินงบประมาณ และเสนอต่อ กสว. เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของกลไก และกระบวนการพิจารณาดังกล่าวต่อไป

11. ควรระบุงบประมาณค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องตามบทเฉพาะกาล มาตรา 71 วรรคท้าย แห่ง พ.ร.บ.สภานโยบายฯ ในส่วนของงบ สกสว. จำนวน 445.19 ล้านบาท ให้ชัดเจนว่าประกอบด้วย งบประมาณของ สกสว. ที่ต้องต้องเบิกจ่ายให้แก่โครงการวิจัยที่กำหนดดำเนินการอยู่ และจะต้องสิ้นสุดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และงบประมาณของ วช. ที่ได้รับมอบหมายการบริหารจัดการโครงการวิจัยที่กำลังดำเนินการอยู่ของ สกสว. เดิม

12. สำหรับงบประมาณจากการประมาณการเงินกองทุนคงเหลือ จำนวน 962.68 ล้านบาท ควรพิจารณาไว้ใช้สำหรับกรณีที่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการงบประมาณสนับสนุนด้าน ววน. ขอให้พิจารณางบประมาณส่วนนี้มาใช้ โดยต้องดำเนินการตามประกาศ กสว. เรื่อง เกณฑ์การปรับงบประมาณระหว่างปีงบประมาณ การจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน พ.ศ. 2564 ต่อไป

มติที่ประชุม

1. เห็นชอบแผนปฏิบัติการและวงเงินงบประมาณรายจ่ายของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2. เห็นชอบการจัดสรรงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนี้

2.1 งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) 8,577.56 ล้านบาท

- แผนงานต่อเนื่อง จำนวน 5,777.56 บาท

- แผนงานการส่งเสริมและขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศใน 5 ประเด็น จำนวน 2,800.00 ล้านบาท

2.2 งบประมาณเพื่อสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund) 5,598.49 ล้านบาท

รวม 14,176.05 ล้านบาท

3. เห็นชอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนี้

3.1 ทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) 8,777.56* ล้านบาท

- จากงบประมาณเพื่อสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) จำนวน 8,577.56 ล้านบาท

- จากงบประมาณกองทุนส่งเสริม ววน. สำหรับสนับสนุนทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมฯ จำนวน 200.00 ล้านบาท

3.2	ทุนสนับสนุนงานมูลฐาน (Fundamental Fund)	5,598.49	ล้านบาท
3.3	ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	205.46	ล้านบาท
	- งบสัญญา (จ่ายในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 120.70 ล้านบาท)		
	- งบค่าใช้จ่าย (จ่ายในปี พ.ศ. 2565 จำนวน 45.16 ล้านบาท)		
3.4	ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนปี 2563 และปี 2564 ที่ผูกพันค้างจ่าย	123.87	ล้านบาท
3.5	ค่าใช้จ่ายงบประมาณผูกพันโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	509.11	ล้านบาท
	ตามบทเฉพาะกาล มาตรา 71 วรรคท้ายของ พ.ร.บ.สถานการณ์นโยบายฯ		
	- งบประมาณจากกองทุนส่งเสริม ววน. 445.19 ล้านบาท		
	- งบประมาณจากแหล่งทุนอื่น 63.92 ล้านบาท		

รวม 15,214.49 ล้านบาท

4. ให้ สกสว. รับความเห็นและข้อเสนอของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

หมายเหตุ

* ทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) จำนวน 8,777.56 ล้านบาท ประกอบด้วย

1. งบประมาณทุนสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ภายใต้แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม 4 แพลตฟอร์ม 17 โปรแกรม จำนวน 8,577.56 ล้านบาท

2. การจัดสรรงบประมาณทุนอุดหนุนมูลนิธิกองทุนนวัตกรรม เพื่ออุตสาหกรรมภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งแบ่งออกเป็นงบประมาณของกองทุนส่งเสริม ววน. จำนวน 200.00 ล้านบาท และงบประมาณสมทบของมูลนิธิกองทุนนวัตกรรมฯ จำนวน 200.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินที่ได้จากการระดมทุนจากภาคเอกชน และตั้งจ่ายที่หน่วยรับงบประมาณ โดยไม่ได้โอนเงินเข้ามาสมทบผ่านกองทุนส่งเสริม ววน. (ตามมติ กสว. ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2564)

ระเบียบวาระที่ 4.6 กลไกการบริหารงานและการปรับงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

รศ.ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ รองผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า สกสว. มีพันธกิจสำคัญในการจัดสรรงบประมาณของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ไปสู่การปฏิบัติ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ให้สามารถสร้างผลลัพธ์ ผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยและนวัตกรรมของไทยยังไม่สามารถสร้างผลกระทบที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ หรือนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมให้ปรากฏเป็นรูปธรรมมากนัก

เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 คณะอนุกรรมการรัฐวิสาหกิจ วิทยาศาสตร์ การวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี และทุนหมุนเวียน ได้มีมติเห็นชอบสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ให้แก่กองทุนส่งเสริม ววน. จำนวน 14,176,053,800 บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันหนึ่งร้อยเจ็ดสิบล้านห้าหมื่นสามพันแปดร้อยบาทถ้วน) และได้มีข้อเสนอแนะให้กองทุนฯ ดำเนินการจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อน และผลักดันความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เพื่อการแก้ปัญหาประเด็นสำคัญของประเทศ สร้างผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนผลักดันการใช้ความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้เข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจเชิงนโยบาย หรือกระบวนการทำงานของทุกภาคส่วน เพื่อทำให้การพัฒนาประเทศได้ใช้ความรู้จากผลงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างแท้จริง ซึ่ง

จะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของ (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. เป็นการปรับประเด็นทางกฎหมายที่จะเอื้อต่อการสร้าง และนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์มากขึ้น รวมทั้งได้กำหนดให้ กสว. จัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อการขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องมีหลักการรองรับเพื่อให้เกิดความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง

สทสว. ได้จัดทำ (ร่าง) “กลไกการบริหารงานและการปรับงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565” โดย สทสว. ได้วางเป้าหมายในการดำเนินงานของแผนงานด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านนโยบาย ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม (ซึ่งครอบคลุมประเด็นสิ่งแวดล้อม) และแผนงานย่อยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยมีประเด็นเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 แบ่งเป็น 5 ประเด็น ประกอบด้วย 1) ดิจิทัลแพลตฟอร์มและระบบปัญญาประดิษฐ์ 2) การแพทย์และสุขภาพ 3) อาหารมูลค่าสูง 4) เศรษฐกิจฐานราก และ 5) การบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณและบริหารจัดการแผนด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ดำเนินการได้อย่างมีทิศทาง และมีเป้าหมายในการส่งมอบผลลัพธ์และผลกระทบอย่างชัดเจน สทสว. จึงเสนอให้เพิ่มเติมแผนงานย่อยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) ภายใต้โปรแกรม 16 การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์สำคัญ คือ O16 เรื่อง “พัฒนาระบบ อววน. เพื่อให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อความต้องการของประเทศด้วย ววน.” และ KR16.5 คือ จำนวนระบบจัดสรรทุนและบริหารแผนงานโครงการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันกับเครือข่ายระดับโลก และตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ อววน. ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ แผนงานย่อยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) ที่เสนอมียุทธศาสตร์สำคัญ คือ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง สามารถสร้างผลกระทบสูงต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และมีผลสัมฤทธิ์สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ (1) ร้อยละของโครงการภายใต้แผนงานด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) ถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการแก้ไขปัญหาสำคัญและ/หรือยกระดับการพัฒนาของประเทศ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ภายในปี พ.ศ.2567) (2) สัดส่วนของจำนวนผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนส่งเสริม ววน. มีการนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการแก้ไขปัญหาสำคัญและ/หรือยกระดับการพัฒนาของประเทศ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2566)

สำหรับกรอบงบประมาณที่จะนำมาดำเนินการในส่วนนี้ได้ประมาณการไว้ที่ร้อยละ 20 ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเข้ากองทุนส่งเสริม ววน. (ประมาณ 2,800,000,000 บาท) โดยงบประมาณส่วนดังกล่าวจะพิจารณาจัดสรรจากงบประมาณส่วนของ Strategic Fund ซึ่ง สทสว. ได้เสนอกรอบงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ดังนี้

กรอบงบประมาณส่วนที่ 1 จำนวน 1,300,000,000 บาท เสนอปรับแผนงานเดิมของหน่วยบริหารและจัดการทุนให้สอดคล้องกับเป้าหมายการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม 5 ประเด็น

กรอบงบประมาณส่วนที่ 2 จำนวน 1,500,000,000 บาท เป็นแผนงานใหม่ของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ยังไม่มีงบประมาณผูกพัน เพื่อดำเนินการจัดสรรให้แผนงานย่อยด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) ตามประเด็นเป้าหมาย ดำเนินการโดย RU Delivery Units

ในส่วนของการบริหารจัดการงบประมาณและบริหารจัดการแผนงานด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ สกสว. ได้เสนอกลไกการบริหารงบประมาณไว้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. **หน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) เป็นผู้ดำเนินการ** โดยให้มีการส่งมอบผลผลิตตาม Key Result (KR) ที่เป็นการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ซึ่งมีอยู่ในโปรแกรมต่าง ๆ ตามแผนด้าน ววน. และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนงานย่อยด้าน RU

2. **Research Utilization Delivery Units เป็นหน่วยดำเนินการ** ซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกโดย คณะอนุกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธาน กสว. ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในขั้นตอนการชี้แจงงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ต่อคณะกรรมการฯ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีความต้องการเห็นการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในปีนี้คณะกรรมการฯ ต้องการให้นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ในวงเงิน 4,000.00 ล้านบาท หากไม่สามารถดำเนินการได้จะขอตัดงบประมาณในส่วนนี้ ประธาน กสว. และ ผู้อำนวยการ สกสว. จึงได้เตรียมข้อมูลการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยเสนอแผนการดำเนินงานในกรอบวงเงิน 2,800.00 ล้านบาท และดำเนินการในประเด็นสำคัญ 5 เรื่อง และขอให้ สกสว. นำไปพิจารณาปรับทบทวนรายละเอียดงบประมาณกองทุนส่งเสริม ววน. ให้เหมาะสม ซึ่งจะต้องมีการจัดกรอบเงินสำหรับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยเฉพาะ ดังนั้น จึงควรหาแนวทางกลไกใหม่ในการขับเคลื่อนให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรพิจารณาความเหมาะสมของการปรับงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยแบ่งงบประมาณในส่วนของ Strategic Fund จำนวน 2,800,000,000 บาท ออกเป็น 2 ส่วน คือ การปรับแผนงานเดิมของหน่วยบริหารและจัดการทุน จำนวน 1,300,000,000 บาท และการปรับแผนงานใหม่ของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ยังไม่มีงบประมาณผูกพัน ดำเนินการโดย RU Delivery Units จำนวน 1,500,000,000 บาท

2. ควรพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) และ Research Utilization Delivery Units เพื่อไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้อนทับกัน

3. ควรพิจารณาความเหมาะสมของการจัดตั้ง Research Utilization Delivery Units ภายใต้อำนาจ สกสว. เนื่องจากตาม พ.ร.บ.สภานโยบายฯ กำหนดว่า สกสว. ไม่มีหน้าที่ในการให้ทุนวิจัย โดยประธาน กสว. กล่าวว่า Research Utilization Delivery Units ไม่ใช่การจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่

4. เนื่องจากหน่วยงานในการบริหารการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ตาม (ร่าง) พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ยังอยู่ระหว่างการพิจารณา ดังนั้น การดำเนินการในส่วนของ Research Utilization Delivery Units จึงควรให้พระราชบัญญัติดังกล่าวผ่านความเห็นชอบก่อน

5. ควรศึกษากลไกและแนวทางการบริหารงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างรอบคอบและรัดกุมต่อไป เช่น นิติบุคคลที่จะรับจัดสรรงบประมาณดังกล่าว การพิจารณาโครงการวิจัยและผู้ให้ทุนวิจัย เป็นต้น ซึ่งการดำเนินงานควรสอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

6. ควรแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ เพื่อพิจารณา ทบทวนแนวทางการดำเนินงาน กลไกและแนวทางการบริหารงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ และเสนอต่อ กสว. พิจารณาต่อไป

7. ควรสร้างวัฒนธรรมของการทำวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างผู้วิจัยและผู้ใช้ประโยชน์ โดยทั้ง 2 ฝ่าย ควร เรียนรู้ลักษณะการทำงานซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การพัฒนาโจทย์วิจัย การทำงานวิจัย ตลอดจนการ นำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เพื่อทำให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน

8. ควรพิจารณาประเด็นการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม 5 ประเด็น ว่า เหมาะสมหรือไม่ เนื่องจากบางเรื่องได้มีการดำเนินการบางส่วนแล้ว

9. กลไกการดำเนินงานด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU) ควรใช้ กลไกของหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) ที่มีอยู่ โดยพัฒนากลไกให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น และสามารถ ขับเคลื่อนการดำเนินงานของการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ควรพิจารณาหรือประเด็นดังกล่าว ร่วมกับหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) ต่อไป โดย รศ.ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ กล่าวว่า ในเบื้องต้นได้มีการหารือร่วมกับหน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) ซึ่ง คณะกรรมการบริหารของหน่วยบริหารและจัดการทุนฯ ระบุว่าจะสนับสนุนทุนวิจัยในช่วง TRL4-7

10. ในขั้นตอนการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี ควรแสดงโครงการวิจัยที่สามารถนำ ผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ใน 5 ประเด็น ของการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และ งบประมาณในแต่ละประเด็น ต่อคณะกรรมการสิทธิการและคณะกรรมการสิทธิการ

11. ควรพิจารณาภาพรวมของการนำผลงานวิจัยและวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง โดยที่ผ่านมา มีจำนวนน้อยมาก หากต้องการงบประมาณสนับสนุนด้านวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มขึ้นในทุกปี ควรผลักดันให้เกิด การนำผลงานมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม และความคุ้มค่าของการใช้งบประมาณด้าน ววน. โดยควร มีกลยุทธ์เชิงรุก 2 รูปแบบ คือ 1) กลยุทธ์แบบ Streamline และ 2) กลยุทธ์มุ่งเน้นเป้าหมาย (Spearhead)

12. มีข้อสังเกตว่า การผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัยและวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ อาจใช้ ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่า 1 ปี จึงจะเห็นผลลัพธ์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

13. ควรหาแนวทางหรือกระบวนการให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมสนับสนุนงบประมาณด้านการนำ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่การใช้ประโยชน์ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของ Business Model

14. หากต้องการเห็นผลลัพธ์ของการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในภาพรวมของทั้งประเทศ ควร มี การผลักดันขับเคลื่อนร่วมกันทั้งด้านอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งระบบ

มติที่ประชุม

1. ที่ประชุมเห็นว่า การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นเรื่องสำคัญในการแก้ไขปัญหา สำคัญของประเทศ จึงเห็นชอบให้มีการส่งเสริมและขับเคลื่อนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ เพื่อการพัฒนาประเทศจากผลงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างแท้จริง

2. เห็นชอบกรอบการจัดสรรงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 2,800,000,000 บาท โดยใช้งบประมาณในส่วนของ Strategic Fund

3. ควรพิจารณาทบทวนกลไกและแนวทางการบริหารงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและ นวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 โดยนำความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะ กรรมการฯ มาพิจารณาประกอบ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ ประโยชน์ พิจารณาก่อนเสนอต่อ กสว. ต่อไป

ระเบียบวาระที่ 4.7 การแต่งตั้งคณะกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

รศ.ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ รองผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า ตามมาตรา 41 (11) แห่งพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) มีหน้าที่และอำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศในด้านการวิจัยและนวัตกรรม การถ่ายทอดวิทยาการหรือเทคโนโลยี รวมถึงเสนอแนะต่อสภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรการ สิทธิประโยชน์ และแรงจูงใจ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรม ประกอบกับมาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน

โดยสืบเนื่องจากระเบียบวาระที่ 4.6 สกสว. ได้นำเสนอ (ร่าง) “กลไกการบริหารงานและการปรับปรุงประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2565” โดยสกสว. ได้นำเสนอรูปแบบการบริหารงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ จำนวน 2 รูปแบบ คือ

1. ดำเนินการโดยหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) ซึ่งให้มีการส่งมอบผลผลิตตาม Key Result (KR) ที่เป็นการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ซึ่งมีอยู่ในโปรแกรมต่าง ๆ ตามแผนด้าน ววน. และสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรม (Research Utilization, RU)
2. ดำเนินการโดยหน่วย Research Utilization Delivery Units ที่ผ่านการคัดเลือกโดยคณะกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ในภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดผลกระทบที่แท้จริงต่อการพัฒนาประเทศ ฝ่ายเลขานุการจึงเสนอการแต่งตั้ง “คณะกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์” ซึ่งจะทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และบริหารจัดการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดย (ร่าง) รายชื่อคณะกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ตามที่เสนอมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเสนอชื่อ คือ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีวิสัยทัศน์และเข้าใจระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือมีประสบการณ์สูงในด้านการผลักดันผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานหรืออยู่ในภาคส่วนที่จะช่วยส่งเสริมหรือเอื้อต่อกลไกเกิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์มากขึ้น ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
2. นายวินัส เตไพลีรัฐพงษ์	ประธานอนุกรรมการ
3. นางสาวนิสากร จึงเจริญธรรม	รองประธานอนุกรรมการ
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล	อนุกรรมการ
5. ดร.บัณฑูร เศรษฐศิโรตม์	อนุกรรมการ
6. ดร.สมคิด แก้วทิพย์	อนุกรรมการ
7. ศาสตราจารย์ ดร.ปิยะสาร ประเสริฐธรรม	อนุกรรมการ
8. รองศาสตราจารย์ นพ.ถนอม บรรณประเสริฐ	อนุกรรมการ
9. ดร.นฤมล ภู่อ่าว	อนุกรรมการ
10. นายสัตวแพทย์กษิต์เดช อีรินิตยาธาร	อนุกรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์	อนุกรรมการและเลขานุการ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.สุดสวาสดิ์ ดวงศรีไสย์	ผู้ช่วยเลขานุการ
13. รองศาสตราจารย์ ดร.ชลิตา ศรีนวล	ผู้ช่วยเลขานุการ
14. นายอาณัติ ทรัพย์ทวีกุล	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. เสนอแผนการดำเนินงาน กรอบงบประมาณ ตลอดจนรูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการ ด้านการนำ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ต่อ กสว.
2. เสนอแนะต่อ กสว. เพื่อให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัย และ นวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (อ้างอิง พรบ.สภานโยบายฯ)
3. เสนอแนะแนวทางการสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศ ในด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ ประโยชน์ การถ่ายทอด วิทยาการ หรือเทคโนโลยี ต่อ กสว. (อ้างอิง พรบ.สภานโยบายฯ)
4. เสนอแนะแนวทางในการกำหนดมาตรการ สิทธิประโยชน์ และแรงจูงใจ ต่อ กสว. เพื่อให้เกิดการ นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม (อ้างอิง พรบ.สภานโยบายฯ)
5. กำกับทิศทางและติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัย และ นวัตกรรมไปใช้ประโยชน์จากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
6. รายงานสถานะ และความก้าวหน้าของการดำเนินงานด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ ประโยชน์ต่อ กสว.
7. ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ กสว. มอบหมาย ทั้งนี้ มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับ วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลือของ กสว. (วันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2567)

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรเพิ่มเติม ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม เป็นที่ปรึกษา เพื่อทำให้เกิดการเชื่อมโยงของการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ของ กระทรวง อว. ในภาพรวม

2. ควรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการให้ครอบคลุมการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ครบทุกด้านรวมภาคหน่วยงานราชการที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในอนาคต
3. ในอนาคต หากคุณวินัส แต่ไพสิฐพงษ์ ประธานอนุกรรมการฯ เห็นว่า ควรเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ ขอให้เสนอต่อ กสว. เพื่อพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งต่อไป

มติที่ประชุม

1. อนุมัติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ โดยขอให้ ศ.นพ.สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นที่ปรึกษาเพิ่มเติม
2. ทั้งนี้ รูปแบบการบริหารงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ขอให้ ทบทวนกลไกและแนวทางการบริหารงบประมาณด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ ตามมติที่ประชุมในระเบียบวาระที่ 4.6

ระเบียบวาระที่ 4.8 การยกเลิกข้อบังคับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ว่าด้วยการบริหารสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560 และ หลักเกณฑ์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เรื่องการจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560

รศ.ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ รองผู้อำนวยการ สกสว. นำเสนอว่า ตามที่ราชกิจจานุเบกษา ได้เผยแพร่พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 และจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ขึ้น ซึ่งทำให้มีพันธกิจเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดย สกสว. มีหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของ กสว. มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคมเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืนแต่จะต้องไม่ดำเนินการวิจัยเอง

ทั้งนี้ ตามมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2562 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) สามารถวิจัยและสร้างนวัตกรรมหรือเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานนั้นได้ ที่ผ่านมา สกสว.จึงได้ให้ทุนวิจัยเป็น “สัญญา รั้งทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ” ขึ้น โดยสัญญา รั้งทุนอุดหนุนการวิจัยดังกล่าว มีเจตนารมณ์เพื่อนำผลงานวิจัยที่ได้จากสัญญานี้ไปใช้ประโยชน์ตามพันธกิจของ สกสว.

อย่างไรก็ตาม ตามมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อกำหนด หรือคำสั่งของกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน ทำให้การ

กำหนดเงื่อนไขในสัญญาฯ รับทุน ยังคงกำหนดให้สิทธิความเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา เป็นสิทธิร่วมกันระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน ซึ่งไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการให้ทุนวิจัยตาม “สัญญาฯ รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ” ที่ สกสว. ต้องการนำผลงานวิจัยจากสัญญาดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในพันธกิจของหน่วยงาน

ดังนั้น สกสว. ได้เสนอวาระ เรื่อง สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของ สกสว. ในแบบสัญญาฯ รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ (สัญญา ORG) ต่อที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมาย ครั้งที่ 6/2564 วันที่ 24 สิงหาคม 2564 เพื่อพิจารณา ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นควรให้เสนอต่อ กสว. เพื่อยกเลิก “ข้อบังคับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ว่าด้วยการบริหารสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560” ซึ่งมีผลทำให้ยกเลิกหลักเกณฑ์ที่อยู่ภายใต้ข้อบังคับดังกล่าวด้วย และให้ สกสว. กำหนดเงื่อนไขความเป็นเจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้ตกเป็นของ สกสว. แต่เพียงผู้เดียวในสัญญาฯ รับทุน เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ ของ สกสว. (สัญญา ORG) โดยให้เสนอวาระในที่ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) เพื่อขออนุมัติยกเลิกข้อบังคับและหลักเกณฑ์ดังกล่าว

เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากการวิจัยเพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามพันธกิจของ สกสว. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพันธกิจของหน่วยงาน สกสว. จึงขอเสนอยกเลิก “ข้อบังคับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ว่าด้วยการบริหารสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560” และ “หลักเกณฑ์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เรื่องการจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560” และให้ สกสว. กำหนดเงื่อนไขการกำหนดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในแบบสัญญาฯ รับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ โดยให้สิทธิความเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาเป็นของ สกสว. แต่เพียงผู้เดียว

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ควรพิจารณาว่า หากยกเลิกข้อบังคับและหลักเกณฑ์เดิม และยังไม่มีการจัดทำข้อบังคับและหลักเกณฑ์ใหม่ อาจทำให้เกิดช่องว่างของการดำเนินงานได้ โดย รศ.ดร.พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ กล่าวว่ ที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมาย เห็นว่า เนื่องจาก สกสว. ไม่ได้มีหน้าที่ในการให้ทุนแต่สามารถจ้างวิจัยได้ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องจัดทำข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา แต่ให้ระบุไว้ในสัญญาต่อไป
2. ควรพิจารณาว่า สกสว. ควรจัดทำสัญญาในรูปแบบสัญญาจ้างแทนสัญญาฯ รับทุนหรือไม่ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ สกสว. ว่าไม่ได้ทำหน้าที่ในการให้ทุนวิจัยในพระราชบัญญัติต่าง ๆ
3. สกสว. ควรศึกษารูปแบบของการออกสัญญาในการจ้างทำวิจัยให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

มติที่ประชุม

1. อนุมัติการยกเลิก “ข้อบังคับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ว่าด้วยการบริหารสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560” และ “หลักเกณฑ์สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย เรื่องการจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2560”

2. เห็นชอบให้ สกสว. กำหนดเงื่อนไขการกำหนดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาในแบบสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ โดยให้สิทธิความเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาเป็นของ สกสว. แต่เพียงผู้เดียว

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเสนอเพื่อทราบและขอความคิดเห็น

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่น ๆ

ระเบียบวาระที่ 6.1 การจัดรูปแบบขององค์กร และการบริหารจัดการของหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) 3 หน่วยงาน ภายใต้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

ศ.นพ.สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ ประธาน สกสว. นำเสนอว่า ตามที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้เห็นชอบการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคนและทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม (บพค.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และ หน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ภายใต้สำนักงานสภานโยบายฯ โดยแต่ละหน่วยบริหารจัดการทุนได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหน่วยบริหารจัดการทุนเฉพาะด้าน ซึ่งได้ดำเนินการผ่านมาระยะหนึ่งแล้ว สอวช. และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเห็นว่าควรมีการจัดรูปแบบองค์กร และบริหารจัดการใหม่ เพื่อให้องค์กรมีความยั่งยืนถาวร

ทั้งนี้ ตามกระบวนการมีประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดรูปแบบองค์กร และบริหารจัดการใหม่ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 41 (9) ระบุว่า “สกสว. มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบ หรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด” โดยกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมส่วนหนึ่งคือกลไกการบริหารจัดการหน่วยบริหารและจัดการทุน

2. ข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน พ.ศ. 2562 ข้อ 26 ระบุว่า “ให้ กอวช. จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนและจัดทำข้อเสนอการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนออกจาก สอวช. ไปเป็นหน่วยงานในรูปแบบที่เหมาะสมต่อสภานโยบายฯ ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี นับตั้งแต่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ

กรอบแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานและการจัดทำข้อเสนอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวง อว. กำหนด”

3. คำสั่งสภานโยบายฯ ที่ 8/2562 เรื่อง แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ระบุหน้าที่และอำนาจว่า “ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริม ววน.”

เพื่อให้กระบวนการจัดรูปแบบองค์กร และบริหารใหม่ ดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้องตามข้อกฎหมาย จึงขอให้ สกสว. นำประเด็นดังกล่าว หรือคณะกรรมการด้านกฎหมาย และนำความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมาย เสนอต่อ กสว. ต่อไป

มติที่ประชุม

1. รับทราบความก้าวหน้าการจัดรูปแบบขององค์กร และการบริหารจัดการของหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) จำนวน 3 หน่วยงาน ตามความเห็นของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) และคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

2. ให้ สกสว. นำประเด็นข้อกฎหมายหรือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสว. ต่อกระบวนการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม ในการกำหนดรูปแบบขององค์กร และการบริหารจัดการของหน่วยบริหารและจัดการทุน (PMU) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมาย และนำข้อสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะจากที่ประชุมคณะกรรมการด้านกฎหมายเสนอต่อ กสว. ต่อไป

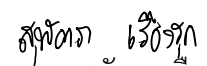
ระเบียบวาระที่ 7 การนัดประชุมครั้งต่อไป

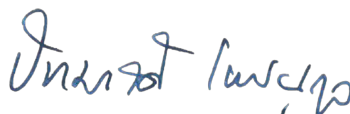
ฝ่ายเลขานุการเสนอ กสว. เพื่อพิจารณานัดหมายการประชุม ครั้งที่ 9/2564 วันศุกร์ที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2564 เวลา 9.00 - 12.00 น. ผ่านระบบการประชุมออนไลน์

มติที่ประชุม เห็นชอบการนัดหมายประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ครั้งที่ 9/2564 วันศุกร์ที่ 17 กันยายน พ.ศ. 2564 เวลา 9.00 - 12.00 น. ผ่านระบบการประชุมออนไลน์

เลิกประชุม เวลา 18.45 น.

(นางสาววิศรา ชื่นอารมย์)

(นางสาวสุพัตรา เรืองรุก)
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม